

[Alfred Jensen.]

at komme frem og tilbage, og der er ingen tvivl om, at dette anlæg bliver nødvendigt. Her er jeg ganske enig med ordføreren for udvalget, det ærede medlem hr. Aage Knudsen, i, at jo før man skrider til ekspropriation, jo mindre forstyrrelse volder det, og jo billigere vil det være.

Hertil kommer endelig også noget andet, som man ikke skal se bort fra, nemlig at der også vil blive en hel del beskæftigelse ved udførelsen af en sådan bane. Derfor beklager vi, at man er så langt tilbage med arbejdet, at der ikke alene ikke kan indføres en ekspropriationsbestemmelse i dette lovforslag, men at man heller ikke vil være i stand til at tage fat på arbejdet nu, da arbejdsløsheden er så stor.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1-3, ændringsforslaget om indsættelse af en ny paragraf og §§ 4 og 5 *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om fiksering af ejendomsskyld til staten.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1283, fremsættelsen i tidenden sp. 2489).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 1289, fremsættelsen i tidenden sp. 2489).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Holger Eriksen: Meningen med den periodiske vurdering af grundejendom er naturligvis, at den skat, som man engang er

enedes om at opkræve på fast ejendom, skal stige i takt med vurderingerne. Hvis værdistigningen alene skyldes kronens fallende værdi, betyder det ikke, at skatten i sig selv bliver mere tyngende, idet de penge, hvormed skatten betales, jo også falder i værdi. Skattens realværdi, hvis man kan benævne det således, vil forblive konstant. Hvis man derimod reducerer promillen i samme omfang, som vurderingen øges, er det udtryk for en regulær skattnedsættelse. Hvad ejendomsskatterne angår, har man måttet anvende begge metoder. Man har haft en følelse af, at beskatningen af bygninger i og for sig var umoralisk, og derfor har man benyttet vurderingerne til gradvis at nedsætte dens reelle byrde i form af større fradrag pr. lejlighed, medens der aldrig tidligere har været fremsat ønske om at formindske grundbeskatningen.

Det lovforslag, den højtærede finansminister fremsatte ved samlingens begyndelse, tog den fulde konsekvens af denne indstilling, idet ministeren foreslog at fiksere forskelsskatten eller bygningsskatten til det, den hidtil har været, men således at den gradvis helt afskaffedes gennem en periodisk nedsættelse. Og dette forslag blev fulgt op af et tilsvarende forslag fra den højtærede indenrigsminister for de kommunale bygningsskatters vedkommende.

Jeg mener stadig, at disse forslag havde været den bedste løsning, men uheldigvis har udvalget ikke indtil nu kunnet gøre sit arbejde færdigt, og da det er tvingende nødvendigt af hensyn til arbejdet i kommunerne, at man får at vide, hvorledes forholdene skal ordnes for det kommende år, har det været nødvendigt som en foreløbig foranstaltning at fremsætte de to lovforslag, der her er til behandling.

For statens og bykommunernes vedkommende er de nye forslags bestemmelser i nøje overensstemmelse med de oprindelig foreslåede, bortset fra at de som midlertidige ikke indeholder noget om det gradvise bortfald af skatten, medens det derimod for at samle flertal har vist sig nødvendigt for sognekommunernes og amtskommunernes vedkommende at foreslå anvendelse af den gamle metode, nemlig at forhøje fradragene med betydelige beløb.

Hvad de samlede ydelser angår, vil de to metoder give omtrent samme resultat;

[Holger Eriksen.]

der er bare den forskel, at hvis man anvender fikseringen, vil enhver grundejer i forskellsskat komme af med nøjagtig det samme beløb som i fjor, medens fradragsmetoden vil medføre, at nogle kommer af med mere, andre kommer af med mindre. Jeg nærer for så vidt også frygt for, at den sidste fremgangsmåde, hvad amtsskatterne angår, vil ramme enfamilieshuse i forstadsbebyggelserne hårdere, end hvis man var blevet stående ved fikseringen, hvorfor jeg da også sætter min lid til, at regeringens oprindelige forslag senere vil blive vedtaget. Man kan naturligvis gøre gældende, at den nye vurdering må formodes at være mere retfærdig end den gamle, og at der derfor ikke er noget at sige til, at der sker en forskydning med hensyn til skattebyrden. Selv om dette er rigtigt, er det dog ikke derfor givet, at man for en skat, hvis betydning bliver stadig mindre, og som man fra alle sider er nogenlunde enig om gradvis at ville afskaffe, gør klogt i at gå over til en ny fordeling, bl. a. også ud fra det synspunkt, at en gammel skat er en god skat, hvorved man jo tænker på, at den gamle skat mere eller mindre har bundfældet sig i ejendommenes værdi. Jeg beklager derfor, at man ikke på alle områder har kunnet komme igennem med en fiksering.

Det er i pressen nævnt, at venstre og de konservative i udvalget — for øvrigt i modsætning til det forslag til folketingsbeslutning, de to partier har fremsat — har ønsket, at man for indeværende år skulle anvende den tidligere vurdering. Nu vedtog man i fjor en lov, hvorefter man skulle have vurdering hvert fjerde år i stedet for hvert femte år. Det er derfor ikke let at se, hvorfor og hvordan man nu skulle lade den forrige vurdering gælde i hele 7 år — vurderingen blev som bekendt udskudt ét år — man ville derved komme ud i rent paradiske forhold. Man hævder som begrundelse for at ville anvende den gamle vurdering endnu et år, at utilfredsheden med vurderingens virkninger er større end sidst. Jeg tror ikke, dette er rigtigt. Hver gang der foretages en ny vurdering, vil der være en presse, der ser sin interesse i — som regel på et helt galt grundlag — at hidse en stemning op imod de forventede resultater, men denne

stemning lægger sig igen, når de virkelige resultater foreligger.

Jeg kan nævne et karakteristisk eksempel fra vurderingen i 1950. Et stort blad satte ind med en fuldstændig demagogisk pressekampagne imod den. Først fik man på en fiks måde fortalt, at det ikke var ligningsrådet, hvori alle partier var repræsenteret, der havde fastsat retningslinjerne for vurderingen, men derimod den daværende finansminister. Dernæst var bladet så uheldigt ikke at nøjes med blot i almindelighed at lade sin fantasi udmale det frygtelige, der ville ske. Nej, det begik den dumhed at konkretisere; hver dag bragte det billeder af villaer med angivelse af deres ejere og med oplysninger om, at de som følge af den nye vurdering ville få deres ejendomsskat tredoblet eller firedoblet. Jeg vil ikke nægte, at det gjorde sin virkning, men ikke længere, end til skatteudskrivningen forelå. Da viste det sig nemlig, at enkelte af dem, der således var blevet truet med en firedobling af skatten, havde fået nedsættelse og de øvrige ubetydelige forhøjelser. Og så tør jeg nok fastslå at denne ansvarsløse agitation gav bagslag. Men det er som sagt et bevis på, at „ophidselsen“ ikke var mindre dengang end nu, og da var der dog ingen, der fandt på, at man skulle give sig til at ligne på det gamle grundlag.

Må jeg dertil føje, at selv om vi havde en venstre-konservativ regering på det tidspunkt, da der skulle tages stilling til vurderingen, var der heller ingen, som tænkte på at røre ved grundskyldpromillen. Når det drejer sig om beskatning af jord, kan man nemlig ikke sige det samme, som man kan sige om beskatningen af bygninger, at det er en urimelig afgift. Det er lige det modsatte, der er tilfældet, og derfor har der heller ikke været anledning til at ændre ved grundskyldpromillen. I øvrigt er det et relativt ubetydeligt merudbytte, grundbeskatningen forventes at ville give, nemlig kun ca. 13 mill. kr.

Jeg nævnte før, at det er af afgørende betydning, at kommunerne nu får besked, og jeg anbefaler forslagene til meget hurtig behandling. Det kan forhåbentlig også lade sig gøre; thi ganske vist er det formelt en førstebehandling, vi foretager i dag, men reelt er det en andenbehandling, eftersom

[Holger Eriksen.]

alle de problemer, forslagene indebærer, har været endevendt i et stort antal møder i et siddende udvalg, hvortil jeg senere vil til-lade mig at foreslå forslagene henvist. Det skulle derfor være muligt på grundlag af det hidtidige udvalgsarbejde meget hurtigt at afgive betænkning.

Thorkil Kristensen: Venstre fremsatte allerede den 19. oktober i fjor sammen med det konservative folkeparti et forslag til folketingsbeslutning angående ordningen af ejendomsbeskatningen til stat og kommuner i det kommende skatteår, og heri er de to partiers principielle synspunkter nedlagt med hensyn til, hvordan vi mener man skulle indrette sig efter den nye vurderings foretagelse. Der gik imidlertid lang tid, inden der i det nedsatte udvalg kom virkelige realitetsforhandlinger i gang, idet man var nødt til at afvente de foreløbige resultater af den nye ejendomsskyldvurdering, og det var derfor først i slutningen af januar, at det kunne komme til egentlige realitetsdrøftelser i udvalget. Dette skal ikke bebrejdes nogen; jeg nævner det kun til forklaring af, at skønt vi allerede i oktober havde fremsat det forslag, jeg har omtalt, har det af rent tekniske grunde ikke været muligt at komme til realitetsforhandlinger før slutningen af januar.

Men selv de oplysninger, vi da fik, var ret summariske og ufuldstændige. Der var slet ingen oplysninger om, hvad vurderingen gav i København, og også de øvrige tal må anses for at være behæftet med nogen usikkerhed. Det gjorde, at det var vanskeligt i udvalget at finde frem til sådanne beløb for forhøjelser af de skattefri fradrag, at vi alle sammen kunne være sikre på, at de ville virke nogenlunde efter hensigten. Det, man stillede efter, var nemlig det samme, som man har gjort ved tidligere nyvurderinger: at ajourføre fradragene pr. ejendom og eventuelt pr. lejlighed ud over én, så at forholdet mellem bygningsskatter og grundskatter blev omtrent det samme,

som det havde været før den nye vurdering. Der var altså herom en betydelig usikkerhed, selv efter de foreløbige oplysninger, vi havde fået i udvalget, og dette var grunden til, at venstre og det konservative folkeparti i udvalget stillede det forslag, at vi under hensyn til den foreliggende usikkerhed burde gå den vej at udskrive ejendomsskatterne på grundlag af den gamle vurdering i endnu et skatteår; derefter kunne vi have mere sikre oplysninger, når næste års beskatningsfor-slag skulle udarbejdes. Det ville også have den fordel, at det mere principielle spørgsmål om en fiksering og en gradvis afvikling af bygningsskatterne — som der jo i øvrigt er principiel enighed om — kunne blive foretaget på grundlag af den nye vurdering, som efter den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Holger Eriksens udtalelse for lidt siden må antages at være mere retfærdig end den gamle. Det tror jeg for så vidt han har ret i, og derfor ville vi gerne, at disse principielle fikseringsdrøftelser kunne vente, til de kunne foretages på grundlag af den nye vurdering.

Nu er der jo sket det ejendommelige, at regeringen, samtidig med at regeringsparti-ets ordfører siger, at den nye vurdering er mere retfærdig end den gamle, foreslår en fiksering på grundlag af den gamle vurdering, og den socialdemokratiske ærede ordfører siger endda, at det samme havde han ønsket for alle de kommunale skatter, ikke blot for skatterne til staten og til bykom-munerne, som det nu er foreslået.

Vi drøftede altså disse ting videre i udvalget, og når det tog så lang tid, må jeg have lov til at sige, at det jo ikke mindst skyldtes, at det radikale venstre ikke havde endt sine overvejelser. Mere end én gang blev udvalgs møderne udskudt, fordi det radikale venstre endnu ikke var færdig med sine overvejelser; det er der ikke noget at sige til, for det er vanskelige spørgsmål. Efter at udvalgsforhandlingerne så var afsluttet torsdag eftermiddag i sidste uge, ser det ud til, at der meget hurtigt er kommet mere gang i disse overvejelser. Den næste

[Thorvil Kristensen.]

dag kunne nemlig den højtærede finansminister fremsætte de to lovforslag, vi nu behandler, og ifølge Politiken for lørdag den 9. ds. var disse lovforslag udtryk for et forlig mellem regeringspartiet og det radikale venstre. Der fandtes lørdag morgen på forsiden af Politiken en artikel, hvoraf jeg beder om den højtærede formands tilladelse til at citere indledningen. Den lyder sådan:

„Efter at der i folketingsudvalget ikke har kunnet opnås enighed om de foranstaltninger, der bør træffes til at imødegå virkningerne af den forhøjede vurdering til ejendomsskyld, har regeringspartiet og det radikale venstre skåret igennem og aftalt følgende: . . .“

Derefter kommer der 6 punkter, hvori vi altså får at vide, hvad regeringspartiet og det radikale venstre har aftalt. Det drejer sig ikke blot om ejendomsskatterne; det drejer sig også om en forhøjelse af den skattefrie formuegrænse, det drejer sig om sygekassegrænsen, det drejer sig om sygehus-tilskuddet, og det drejer sig om tilskuddet til kommunernes vejgiffter.

Alt dette er det altså lykkedes regeringspartiet og det radikale venstre, som det hedder, „at aftale“ uden for udvalget i løbet af de forholdsvis få timer, der er forløbet fra udvalgets afsluttende møde torsdag eftermiddag og til formentlig fremsættelsen af disse lovforslag fredag middag. Det er selvfølgelig en lovlig ting, at der på denne måde forhandles mellem partier, som har flertal her i salen; men det er naturligvis heldigst, at det så vidt muligt er i udvalgene, de afgørende forhandlinger finder sted, og jeg håber nu, at der i det udvalg, som skal arbejde videre i eftermiddag, kan finde en reel forhandling sted. For man må vel gå ud fra, at hvad enten to partier har aftalt dette eller hint, skal det ikke opfattes som et diktat; der ville jo i så fald ligge et meget spinkelt flertal til grund for dette.

Der er jo i de foreliggende to lovforslag stillet det forslag, at bygningskatterne til staten og til bykommunerne fikseres. Det kan nok volde visse, ikke mindst principielle betænkeligheder, idet det normale jo, så længe fikseringsforhandlingerne ikke er reelt gennemført, ville have været, at man ajourførte fradragene. Fikseringen fører også til den ejendommelige konsekvens, at de nye

bygninger, der ikke har nogen gammel vurdering, allerede nu fritages for ejendomsskyld. Vi kan imidlertid efter omstændighederne tiltræde dette, som vi forstår der står et flertal bag, da det jo også var vor hensigt at føre bygningsfradragene å jour, således at resultatet for de fleste bygningers vedkommende ville være blevet omtrent det samme.

Jeg finder dog anledning til at gøre en bemærkning, som er rettet til den højtærede finansminister. Den højtærede finansminister ved, at jeg ved førstebehandlingen den 21. november i fjor og senere i udvalget fremførte den tanke, at hvis man kunne vente lidt med denne fiksering af bygnings-skylden, havde vi en mulighed for at bevare en beskatning af de større boliger her i landet — en tanke, som jeg synes en socialdemokratisk finansminister burde være tiltalt af, da vi jo her for en gangs skyld ville have en forbrugsskat, der særlig hvilede på „den store mand“s forbrug. Det synes ikke, som om den højtærede finansminister har haft nogen synderlig interesse for denne tanke, hvad der i hvert fald har undret mig personlig.

Men vi kan altså i øvrigt, hvis der er flertal for dette, acceptere, at man nu fikserer for statens og for bykommunernes vedkommende.

For landkommunernes vedkommende har man foreslået en forhøjelse af de skattefrie fradrag. Her må jeg vel have lov at antyde, at dette spørgsmål var vi inde på at drøfte i udvalget i torsdags; jeg havde i hvert fald personlig det indtryk, at vi var på vej til at nå til enighed om størrelsen af de fradrag, der skulle fastsættes. Men de fradrag, der er foreslået her, er større, navnlig for amtskommunernes vedkommende væsentlig større, end dem, jeg havde fornem-melsen af at man var på vej til at blive enig om, og det vil sige, at det lovforslag, der ligger på det høje tings bord i øjeblikket, er, om jeg så må sige, et grundskyldsbe-tonet forslag. Ved de høje fradrag pr. bygning opnår man jo en lettelse af skatterne på bygninger og til gengæld en tungere beskatning for grundværdiernes vedkom-mende i sognekommunerne og amtskom-munerne. Jeg går som sagt ud fra, at dette ikke skal opfattes som et flertalsdiktat, og hvis det ikke er tilfældet, er vi villige til at

[Thorkil Kristensen.]

forhandle om et resultat, som kan blive sagligt rigtigere end det, der her er foreslået.

I det forslag til folketingsbeslutning, som venstre og det konservative folkeparti fremsatte i efteråret, var også nævnt tanken om en nedsættelse af statsgrundskyldpromillen som en slags ringe modvægt mod de stærkt stigende kommunale grundskatter i de senere år, skatter, som der jo på det foreliggende grundlag ikke kan røres ved i øjeblikket; det må skyldes til senere forhandling. Vi har i udvalget som compensation for den indtægt, staten derved ville gå glip af, henvist til den ajourføring af renterne af de gamle boligstøttelån, som jeg personlig rejste krav om i marts måned 1955, og som der nu har været forhandlet om i snart to år, uden at der er kommet noget ud af det. Hvis man kunne gøre alvor af dette nu, ville det kompensere statens tab på dette område.

Vi vil gerne høre, hvad de to forligspartier har at sige om dette, men i øvrigt er vi som sagt parat til en saglig forhandling i det udvalg, der skal arbejde i eftermiddag. Vi håber derved at kunne bidrage til en forbedring af de lovforslag, der ligger på tingets bord.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Jeg havde håbet, at den registrering af inflationen, som den nye ejendomsskyldvurdering er, kunne have været gennemført uden at medføre skattemæssige konsekvenser af gennemgribende art for mange mennesker, konsekvenser, som ingen faktisk er i stand til at overskue i dag. Disse papirformuer, som er blevet registreret, giver jo ikke indtægter af nogen art. Derfor havde det efter min opfattelse været bedre, om man havde fulgt vort forslag, også af rent psykologiske og tekniske grunde. De mange forskellige resultater, der foreligger ved den nye vurdering, giver mig ret til at tro, at megen uro og megen utilfredshed kunne være undgået, hvis man havde kunnet enes om at gennemføre det, som vi har stillet forslag om på et tidligere tidspunkt.

I øvrigt synes jeg rent principielt ikke, at staten skulle opkræve faste ejendomsskatter. Det er da ganske ubegribeligt, hvilket formål det i virkeligheden tjener, at staten rundt om i landet opkræver 50-60

mill. kroner i faste ejendomsskatter — sådan omtrent er vist beløbet — og derefter, efter at det har passeret de forskellige kontorer, sender de samme penge tilbage til de forskellige kommunale instanser til nedbringelse af f. eks. sygehusudgifter. For mig at se er det en ren og skær beskæftigelsesforanstaltning, for det er jo de samme penge, der kommer tilbage — efter at naturligvis en hel del er gået fra til administration — til de samme mennesker. Derfor har jeg aldrig kunnet forstå, hvorfor staten ikke afholdt sig fra at opkræve faste ejendomsskatter og lod dette være et kommunalt anliggende. Jeg håber, vi ved en anden lejlighed kan vende tilbage til en drøftelse af dette emne, for jeg kan altså ikke — det vil jeg gerne understrege — forstå meningen med det.

Der har altså ikke kunnet opnås enighed om at gå den vej, som venstre og vi foreslog, således at vurderingen i kommunerne først får virkning året efter, for denne og naturligvis også for fremtidige vurderinger, ud fra den samme begrundelse, som jeg nævnte før med hensyn til statsskatterne, at så har man så meget mere hold på tingene, er så meget mere sikker i sin vurdering; det viser sig jo, at vurderingerne er meget forskellige i de forskellige egne, endda inden for de enkelte skyldkredse. Når man ikke har villet gå den af os foreslåede vej, må man naturligvis prøve på at finde frem på anden måde. Men nu sidder altså kommunerne med sorteper gennem de fradrag, de nu skal prøve at sætte, og hvor hver enkelt kommune skal til at finde ud af, hvordan man nu skal ramme det, som efter den pågældende kommunalbestyrelses opfattelse er det rigtige. Og det er naturligvis også den pågældende kommunalbestyrelses opgave, dens pligt, men kommunalbestyrelserne bevæger sig altså her efter min opfattelse på gyngende grund. Det er der ikke noget at gøre ved; jeg forstår, at der er sluttet et forlig, og det må vi altså foreløbig tage til efterretning.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen i, at naturligvis skal også vi fra vor side i et hurtigt arbejdende udvalg være villige til at se på, om der er noget at gøre, om der er ting, som kan rettes. I den forbindelse vil jeg gerne sige, at jeg kan ganske vist ikke overse det, men

[Jørgen Jørgensen (Ullerup).]

for mig var det umiddelbart naturligt, om de såkaldte borgmesterkommuner fik samme status som købstæder. Så omfattende hele spørgsmålet er, vil jeg ikke påstå, at min opfattelse er rigtig, men for mig ser det ud, som om Gentofte, Lyngby-Tårnbæk og de andre store kommuner herinde omkring, som altså har borgmesterstatus, har ret, eller hvad skal man sige, til at blive behandlet på samme måde som købstadkommuner. Jeg ved ikke, om nogen er i stand til at sige, om dette er rigtigt eller forkert. Personlig vil jeg mene, at det var rigtigt, om man gik den vej, også for disse kommuners vedkommende; men det er muligt, man i udvalget vil hævde, at det ikke kan lade sig gøre. Jeg kan godt se, at for disse kommuners vedkommende er der sammenhængen med amterne, og hvad dermed står i forbindelse, som de andre kommuner ikke har.

Som det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen sagde, ligger vi jo i forhandlinger, forhandlinger, som jeg håber må bringe et resultat med hensyn til den fremtidige ordning vedrørende de kommunale bygningsskatter. Disse er jo blevet udhulet på grund af den stadig stigende mængde af bygninger, som i kraft af byggestøttelovene er fritaget for ejendomsskat. Men i håb om, at vi gennem videre forhandling vil kunne komme til et resultat, så man opnår et passende forhold mellem den beskatning, der udskrives på jord, og den, der udskrives som personlig skat, mener jeg stadig, at det havde været bedre, om man havde taget det med ro. Der var intet som helst i vejen for, at man kunne have kørt med den gamle vurdering et år, og det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen sagde, at når man fikserer ejendoms- eller bygningsskatterne for godt og vel halvdelen af landets ejendomsbesiddere, kunne man såmænd også gøre det for den øvrige del, hvilket altså vil sige, at man brugte den gamle vurdering.

Jeg skal ikke forlænge debatten; jeg tror ikke, det tjener noget fornuftigt formål at diskutere os længere fra hinanden, end vi har været tidligere. Rent principielt beklager jeg, at man ikke kunne enes om at se tiden an. Der var intet sket, hverken økonomisk eller administrativt, ud over at administra-

tivt havde det utvivlsomt for kommunerne været en forbedring, en lettelse i arbejdet. Jeg har imidlertid forstået, at det er der ikke noget at gøre ved, og vi er altså parat til at deltage i et hurtigt arbejdende udvalg.

Skytte: Det radikale venstre kan tilsige sin medvirken til gennemførelsen af de foreliggende lovforslag om fiksering af ejendomsskylden til staten og til bykommunerne, og vi er parat til at forhøje de skattefrie bygningsfradrag i sogne- og amtskommunerne.

Sagen er efterhånden en hastesag. Men jeg er enig med det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen i, at man ikke kan bebrejde i hvert fald udvalgets ledelse noget som helst i den henseende, og jeg vil gerne med det samme sige til det ærede medlem, at når mit parti bad om udsættelse en enkelt gang og nølede, som det ærede medlem siger — og det er jo rigtigt, at vi gjorde det — så skyldes denne nølen en overvejelse af, hvad nye forslag eventuelt ville betyde, nye forslag, som kom til på et ret sent tidspunkt. Nu er det imidlertid nødvendigt af hensyn til kommunernes budgetlægning, at disse hurtigt får besked om, hvilket grundlag der skal regnes med.

Den ordning, der nu gennemføres, er en midlertidig ordning, og mit partis standpunkt til denne ordning og de fradrag, der foreslås, er taget under hensyn til, at der er fremsat forslag her i tinget, og at der føres forhandlinger om principielle ændringer af skattelovgivningen både med hensyn til personbeskatningen og ejendomsbeskatningen.

Netop under sådanne forhold finder vi det særdeles velbegrundet, at der ikke som følge af den nye vurdering gennemføres store principielle ændringer. Vi har derfor under udvalgsforhandlingen koncentreret os om at søge gennemført foranstaltninger af nogenlunde samme art og omfang som efter nyvurderingen i 1950, da mit parti tog initiativet til en forhøjelse af det skattefrie bygningsfradrag. Den ordning, der dengang gennemførtes — det var, medens det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen var finansminister og det ærede medlem hr. Aksel Møller var indenrigsminister — var dog knap så gunstig for grundejerne som den, der nu er stillet forslag om.

[Skytte.]

Begrundelsen for fikseringen af ejendomsskylden til staten og bykommunerne er, at der i begge tilfælde lignes med faste promiller, og der sker således ved fikseringen ingen overflytning af skat fra bygninger til jord. Samtidig sikres det, at ingen husejer kommer til at betale mere i bygningsskat til staten eller bykommunerne som følge af den nye vurdering.

For sogne- og amtskommunerne lignes efter behov, d. v. s. at en eventuelt større udskrivning vil give sig udtryk også i højere ejendomsskatter. En fiksering af ejendomsskylden ville betyde, at der blev lagt mere skat på jorden, og det er så et spørgsmål, om det er rigtigt at gøre det som et led i en ganske midlertidig ordning. Der er for mig noget tiltalende i, at man, medens der forhandles om principielle ændringer på disse områder, søger at bevare det samme forhold i udskrivningen på jord og bygninger i sogne- og amtskommuner. Derfor vil jeg foretrække øgede fradrag fremfor fiksering i de to kommunegrupper. Om så de foreslåede fradrag helt dækker det rigtige, må og kan vi selvfølgelig overveje i det udvalg, hvortil lovforslagene henvises — og jeg kan trøste det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen med, at det har da aldrig været min mening, at de lovforslag ikke skulle behandles færdig i udvalget og afgørelsen træffes dér. Jeg vil gerne tilføje, at det radikale venstre har tidligere haft lejlighed til at sætte pris på det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen som deltager i forlig med os, og jeg vil sætte pris på, om det samme kan blive tilfældet også i den foreliggende sag.

Jeg ser med tilfredshed, at kommunerne får ret til at vælge, hvilket fradrag de vil benytte, endda inden for ret vide rammer. Jeg lagde nok mærke til, at det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) sagde, at man nu overlader dette til kommunerne og derved ligesom overlader vanskelighederne til kommunerne. Det betragter jeg som en fordel, for det giver den enkelte kommune lejlighed til at tage hensyn til specielle forhold, og en kommune kan fastsætte et fradrag, der i den pågældende kommune i forhold til det nuværende er det rigtige. Skal lovgivningen virke efter sin hensigt, forudsætter det, at amts-

sognekommuner bruger fradragene, som det er tænkt. Det ville være særdeles beklageligt, om f. eks. amtsrådene valgte det laveste fradrag alene for at flytte amtsskatterne over fra jord til bygninger. Jeg understreger, at begrundelsen for forhøjelse af fradragene fremfor fiksering netop er at forsøge bevaret forholdsmæssigt den samme udskrivning på jord og bygninger, indtil mere principielle ændringer gennemføres efter de fremsatte skattereformforslag.

Spørgsmålet om en udsættelse af de skattemæssige virkninger af den nye vurdering et år har været indgående drøftet i udvalget. Det ville efter min bedømmelse betyde så mange tekniske og praktiske vanskeligheder, at jeg ikke kan anbefale dette. Det ville i hvert fald kræve omvurdering af 60 000-70 000 ejendomme eller jordlodder, som, hvis der ikke skulle have været nyvurdering sidste år, skulle have været omvurderet dengang. Det ville selv efter disse omvurderinger have betydet en ulighed i beskattningen ejendommene imellem, som jeg ikke finder rimelig.

Vi finder det i øvrigt helt urimeligt, at de store grundstigninger, der har fundet sted mange steder i kraft af behov for byggegrunde og lignende, ikke skulle beskattes for et år, hvad de ikke ville blive, hvis der skete et års udsættelse som foreslået af venstre og de konservative.

Det ser i denne forbindelse mærkeligt ud, at venstre, der ved så mange lejligheder taler om at indskrænke administrationen, her gør sig til talsmand for en ordning, der ville betyde en kæmpemæssig administration — hvis den i det hele taget kunne gennemføres.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen udtalte sin forundring over, at der skulle være truffet aftale om en samlet ordning af forskellige ting; en sådan samlet ordning havde det ærede medlem læst om i Politiken. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem, at det kan i hvert fald hverken komme ham eller andre medlemmer af udvalget overraskende, at det var det radikale venstres ønske, at der skulle træffes en sådan samlet ordning. Det har jeg haft lejlighed til på mit partis vegne gang på gang at fremhæve i udvalget, og i hvert fald var det mit bestemte indtryk — jeg ved ikke, om jeg tager fejl — at det ikke havde interesse

[Skytte.]

hverken for venstre eller de konservative. Jeg kunne i hvert fald ikke i udvalget dengang finde tilslutning til det, men måske kan vi det i det udvalg, som skal fortsætte arbejdet med de foreliggende lovforslag, og det ville absolut glæde mig.

Vi rejste under udvalgsbehandlingen dette krav om en samlet ordning omfattende alle de områder, hvor den nye vurdering fik mærkbare virkninger, og vi pegede på det ønskelige i, at vi i denne sammenhæng fik klaret, hvor store beløb der kunne udbetales i tilskud til dækning af kommunernes sygehusudgifter og i tilskud fra vejfonden til dækning af vejudgifterne. Der er nu i et andet udvalg opnået enighed om et øget tilskud til dækning af sygehusudgifterne, hvilket jeg hilser med glæde, selv om det ligger i underkanten af, hvad det radikale venstre finder bør ydes på dette område. Jeg vil da gerne på den givne foranledning bede finansministeren udtale sig om, hvorvidt regeringen vil være villig til allerede nu at fremsætte forslag om en forhøjelse af tilskuddet til dækning af kommunernes vejudgifter. Det ville være overmåde praktisk for kommunerne at få at vide, hvor de er henne, inden de endeligt skal lægge deres budgetter. Hvis vejtilskuddet kunne hæves f. eks. 10-12 pct., ville det for amtskommunerne betyde 5 mill. kr., for sognekommunerne 8 mill. kr. og for København-Frederiksberg ca. 1 mill. kr.

Hvis vi tager det øgede tilskud til sygehusene med, vil der efter det forslag, vi er enige om, blive tale om i alt ca. 20-22 mill. kr. Det øgede tilskud til sygekasserne vil for amterne betyde 8-9 mill. kr. Jeg går ud fra, at der også udbetales tilskud til nedsættelse af grundskylden efter forrentningsprocenten i nogenlunde samme omfang som i fjor, og hvis vi lægger det til tilskuddet til sygehusene, 8 mill. kr., og til vejene, 5 mill. kr., bliver det for amternes vedkommende i alt 18 mill. kr. Det vil, så vidt jeg kan skønne, neutralisere stigningen i udskrivning af amtsskatter. Jeg fremhæver dette, fordi vi lægger vægt på, at der gives en mulighed for at lette amtskatterne i kraft af disse øgede tilskud.

Når vi ønskede en samlet ordning, var det også for at sikre, at vi ikke på et område gik ind for øgede udgifter eller mindskede

indtægter, som hindrede, at der var penge til de øgede tilskud, som vi fandt nødvendige ikke mindst af hensyn til amterne. Det radikale venstre vil ikke, som situationen ligger, være med til at stille øgede krav til staten, medmindre vi kan overbevise om, at der er dækning for dem.

Endelig beder jeg finansministeren udtale sig om, hvad han agter at foreslå med hensyn til at hæve den skattefrie formuegrænse, ligesom jeg forventer, at der inden længe skal ske en hævnning af sygekassegrænsen, således at den nye vurdering ikke bliver skyld i, at nogen udelukkes af den almindelige sygekasse. Får vi de spørgsmål løst i denne forbindelse, skulle dermed det væsentlige af det, der skal klares i kraft af den nye vurdering, være klaret.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale de foreliggende lovforslag til hurtig behandling og til vedtagelse.

Alfred Jensen: Ordføreren for socialdemokratiet, det ærede medlem hr. Holger Eriksen, sagde, at vel er det formelt en første behandling, men reelt er det en anden behandling, der nu foretages af disse to lovforslag. Det er vi ganske klar over, dels fordi sagen har været til behandling før, dels fordi forhandlingerne i udvalget har været omtalt i pressen, og dels fordi det fremgår af den debat, der føres her.

Det er noget vanskeligt for den, der ikke har deltaget i udvalgsforhandlingen, at danne sig et overblik over, om det, der her foreligger, er så forsvarligt, at man kan sige, man er nået frem til det bedst mulige resultat. Der er jo ikke givet synderlig megen oplysning om de drøftelser, der er foregået i udvalget, tværtimod, det er såre lidt, der er kommet frem. Det eneste, man har fået at vide, er, at problemerne er drøftet grundigt igennem, og at det er meget vanskeligt at nå frem til andre løsninger, fordi det ville afstedkomme store vanskeligheder for administrationen, hvis der overhovedet er mulighed for at overvinde de vanskeligheder, der foreligger i forbindelse med andre foreslåede ordninger.

Det forekommer os, at de foreliggende forslag i nogen grad vil løse de problemer, der opstår for ejere af ejendomme som følge af den sidste almindelige vurdering, men om man helt og fuldt når frem til en ajour-

[Alfred Jensen.]

føring af de lempelser, der måtte følge af en ny vurdering, står os ikke helt klart. Vi har ikke noget imod, at man foretager fiksering af bygningsskylden til staten og købstadkommunerne og foretager forhøjelse af fradragsbeløbet, som foreslået, i landkommunerne, men dermed mener vi ikke at alle problemer er løst.

Det fremgår da også af det omtalte forlig, at der er flere problemer i denne forbindelse, og at man derfor bliver nødt til at have opmærksomheden henvendt på andre områder. Der er nu nævnt formuegrænsen for medlemskab i sygekassen, og der er nævnt andre ting. Det er naturligvis udmærket, at det tages med op til behandling og løsning. Jeg har selv på den kommunistiske gruppes vegne allerede i fjor sommer gjort opmærksom på, hvad følgerne af en ny almindelig vurdering ville blive, og at ajourføring var nødvendig på en lang række områder. Det forekommer mig alligevel, at der sker en overvæltning af byrder på den mindrebemidlede del af befolkningen, hvis man ikke også tager fat på andre sider af denne sag.

Jeg tvivler ikke om, at denne sidste vurdering, uden at jeg kender den i enkeltheder eller har et samlet overblik over den, er mere rimelig og mere reel end den tidligere vurdering. Men én ting er at foretage en realistisk vurdering af de værdier, ejendommene har, en anden ting er, om denne vurdering ikke betyder, at medborgere med små indkomster, små ejendomme, bliver stillet så dårligt, at de ikke er i stand til at klare sig igennem. Hvad nytter det, at en mand i et enfamilieshus får værdien af sin ejendom sat så højt, at hans omkostninger stiger langt ud over, hvad han er i stand til at præstere med de indkomster, han har? Han har vel reelt en større bygningsværdi, men det er ikke muligt for ham at realisere den, fordi der i de fleste egne af landet er meget store vanskeligheder forbundet med at få en ny bolig. Skulle det endelig være muligt, kommer man mange gange af asken i ilden. Derfor forekommer det mig, at der er visse ting, man bør se på. Jeg ved ikke, hvad der er at gøre ved fastsættelse af huslejeværdien for bolig i et enfamilieshus, men for mig står det sådan, at adskillige får en forøget indkomst, der

igen betyder en forøget personlig skat. Denne forøgelse er jo særlig slem, fordi indtægtsforøgelsen, som ikke er nogen reel forøgelse i penge, bliver lagt på toppen af den indkomst, vedkommende har i forvejen. Det forekommer mig, at der her er et problem, man også bør se på, og man bør være opmærksom på, at tusinder af medborgere, der har søgt at skaffe sig foden under eget bord, bolig i egen ejendom, kommer til at stå over for vanskeligheder, de dårligt kan klare, al den stund de ikke, efterhånden som de bliver ældre, har de samme indtjeningsmuligheder, som de har haft før.

Det forekommer mig heller ikke helt tilfredsstillende, at man uden videre forhøjer grundskyldsydelsen — sådan har jeg vel lov til at sige. Jeg ved godt, at det ærede medlem hr. Oluf Pedersen og andre er vældig tilfredse med, at ydelsen på grundskyldområdet stiger. Jeg bemærkede også, at det ærede medlem hr. Holger Eriksen sagde, at det var en rimelig foranstaltning, der her gennemførtes. Jeg skulle ikke have noget imod det, hvis det ikke betød en skat på toppen af de allerede bestående skatter.

Jeg har gentagne gange talt for, at hvis man skal gå over til fuld grundskyld, må det betyde, at man foretager en omlægning af skatten, så at der gives manden med den lille ejendom, lejer, dækning for den forøgede ydelse f. eks. gennem lempelser i told- og forbrugsafgifter.

Jeg ved meget vel, at der ikke er tale om inddragning af jordrenten, men om ajourføring af grundenes værdier, og derfor synes det såre rimeligt, at man foretager en forhøjelse af grundskylden. Men jeg tror ikke, man kommer uden om, at man må være opmærksom på, at disse ydelser kommer til at ligge som en tung byrde på mange ældre medborgere, der ikke vil være i stand til at klare dem. Jeg synes, at de øgede byrder, der herved lægges på folk, bør man søge at imødegå ved at give dem lettelse på andre felter. Det beløb, der her skal opkræves — jeg mener at have set 12 mill. kr. — bør man søge afskrevet på anden vis og sikre, at der sker en afvikling af forbrugsafgifterne på en sådan måde, at det kommer den mindrebemidlede til gode.

Der har været foretaget beregninger heraf med henblik på overgang til fuld grundskyld. Det skulle også være muligt at finde ud af,

[Alfred Jensen.]

at den nye grundskyldvurdering ikke kommer til at betyde øgede skattebyrder for befolkningen, men kan tjene til en gradvis omlægning af beskatningen. Jeg vil tro, at hvis man er opmærksom på denne side af sagen, vil man også i udvalget, selv om det skal gå hurtigt, kunne nå frem til en sådan løsning.

Jeg vil formode, at det ærede medlem hr. Oluf Pedersen vil være en varm talsmand for, at der foregår en omlægning på dette felt, hvor der finder en øgelse af skattebyrden sted.

Jeg skal i øvrigt tilsige en velvillig indstilling over for de forslag, der er til behandling.

Oluf Pedersen: Til indledning vil jeg sige, at det første forslag om fiksering af ejendomsskyld til staten og opretholdelse af grundskyldpromillen kan jeg tiltræde.

For det andet forslags vedkommende har jeg visse ønsker om en forbedret affattelse, som jeg skal komme nærmere ind på.

I øvrigt synes jeg, der er grund til at beklage, at vi har været tvunget til at affinde os med en midlertidig lov på dette område, i stedet for at man var gået til gennemførelse af fuld grundskyld. Regeringen har jo erklæret sig som tilhænger af en sådan lovgivning, men det er åbenbart i øjeblikket ikke muligt for regeringen at bryde modstanden. Jeg gør dog opmærksom på, at så vidt jeg kan vurdere det, er denne modstand ikke modstand fra venstre og de konservative; den var let at komme om ved, for de har hverken retten eller magten på deres side. Nej, det, som er farligt, og det, som har gjort en lovgivning på dette område så besværlig, er, at visse stærke kredse inden for det radikale venstre besynderligt nok er blevet lige så forstokkede som andre konservative elementer. Det er for så vidt ikke længere nogen skjult modstand; det blev heller ikke bestridt af det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, da det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen den 25. januar i år under debatten om vort forslag til lov om frivillig overgang til fuld grundskyld afslørede, at på det radikale venstres møde på Nyborg Strand den 6. januar havde det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard udtalt, at det radikale venstre

ville bevare både fejltillægget og konjunkturtillægget — jeg henviser til Folketingstidende 1956-57, sp. 2118.

Dermed er der lukket af, sådan som magtstillingen er her i tinget, både for fuld grundskyld og fuld grundstigningsskyld, i ganske åbenbar strid med det radikale partis eget program fra Sønderborg og Odense, for ikke at glemme de radikales jordlove af 4. oktober 1919. Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensens afsløring gælder det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, men mon det ikke snart er på tide, at også det ærede medlem hr. Skytte, det radikale venstres repræsentant i grundskyldskommissionen, toner rent flag? Det ærede medlem hr. Skytte sagde nemlig i grundskyldskommissionsbetænkningen s. 159 sammen med os andre, at han var tilhænger af gradvis indførelse af fuld grundskyld til afløsning af andre skatter, der hviler på arbejdsskabte indtægter, og det ærede medlem skrev i sin særbetænkning — og den var da helt frivillig — at han var principiel tilhænger af fuld grundskyld; det ærede medlem vendte sig imod, at det skulle vare 40 år, inden man fik gennemført afviklingen af bygningsskatterne. Samtlige bygningsskatter, 50 mill. kr., krævede det ærede medlem afviklet inden for et langt kortere åremål. De skulle omlægges til grundskyld, ligesom grundstigningsskylden skulle gøres mere effektiv,

„hvorved den af formandskabet tilstræbte inddragning af fremtidige samfundsskabte værdier netop vil ske fyldest“, skrev det ærede medlem i betænkningen side 163. Regeringen fulgte ikke det, som det ærede medlem kalder formandskabets forslag, et forslag, som for øvrigt havde et flertal bag sig, heriblandt det ærede medlem hr. Skytte, der erkendte, at forslaget var et sagligt forsøg på at nå det fælles mål: fuld grundskyld.

Regeringen foreslog ikke gennemførelse af fuld grundskyld, men kun af en effektiv grundstigningsskyld, endda kun for den stigning, som skete efter 1956, men dette forslag, som man kunne kalde et direkte resultat af den anvisning, det ærede medlem hr. Skytte selv gav i grundskyldskommissionens betænkning, har de radikale derefter afvist. Det er beklageligt, at det radikale venstre ikke er til at få med til noget som

[Oluf Pedersen.]

helst på dette område ud over at skyde problemet ud, og det er det, der gør, at man kommer til at vente med at gennemføre en lovgivning herom til efter, at vælgerne forhåbentlig har bragt de radikale til fornuft.

Jeg går ud fra, at arbejdet i udvalget fortsætter, både med regeringsforslaget om beskatning af fast ejendom til staten og med vort lovforslag, så det kan blive klart, hvad det er, vi er uenige om. Ingen kan stærkere end jeg ønske, at vi kan tale os til rette, men det må afklares, om de radikale, hvad angår gennemførelsen af fuld grundskyld, er gået over til de korslagte armers politik. Desværre tyder meget derpå.

Jeg kan som sagt anbefale forslaget om fiksering af ejendomsskylden til staten, således at ingen fremover skal betale højere bygningskat end i fjor og nybygninger går helt fri. Det er et stort principielt fremskridt. Herefter bliver bygningskat til staten ikke mere en levende bestanddel af vore skatter; det er da også en skat på investering, en slags plovskat, en skat på noget af det mest gavnlige, borgerne kan give sig af med, en skat på alt det, der giver øget produktion og beskæftigelse, altså netop det, vi ønsker fremmet. Det er beklageligt, at regeringen har bøjet af over for amts- og sognekommuner, således at princippet kun er fastholdt over for hovedstads- og bykommuner og over for staten. Jeg mente ellers, at alle partier, også venstre og de konservative, gik ind for en fiksering af bygningskatterne. Det gjorde alle partiets repræsentanter i grundskyldskommissionen, oven i købet for en fiksering efter vurderingen af 1950, som det blev foreslået i udvalget af ministeren. Jeg forstår, at det ikke er regeringens skyld, at der er sket en ændring; den har været tvunget til at tage en anden stilling på grund af den modstand, den har mødt hos det radikale venstre. Skylden er altså det radikale venstres — det må siges rent ud.⁵ Vi beklager som sagt, at fikseringen ikke er fastholdt over for

amts- og sognekommuner, netop dér, hvor det var hårdest tiltrængt. Jeg er klar over, at det højere fradrag hjælper i mange tilfælde, men særlig over for erhvervsjendomme vil det ofte ikke være tilstrækkeligt. Derfor ønsker vi tilføjet en bestemmelse om, at ingen ejendom i amts- og sognekommuner kan pålignes mere i bygningskat end det foregående år.

Jeg forstår ikke, at det radikale venstre har afvist fikseringen. Jeg mener endda at have hørt partiet selv foreslå det oprindelig, men nu har man altså opgivet det, uden at vi har fået nogen forklaring herpå. Det drejer sig om, hvorvidt man skal ekstrabeskatte helt ud i det urimelige håndværkeres værksteder, industrivirksomheder, landbrugsbygninger, gartnerier, alt hvad der skabes af nye bygningsværdier. En sådan beskatning ville i visse tilfælde virke helt tosset. F. eks. ville en mand, der lånte penge for at udvide sit erhverv, for at skaffe sig muligheder for ny indtjening, foruden at skulle betale en meget høj lånerente blive yderligere straffet ved at skulle svare 3-4 pct. eller mere i skat af den ny-skabte værdi til amts- og sognekommunen. Det ville være en ganske uretfærdig og ulige særbeskatning. For mig at se er det ikke alene uretfærdigt, men også tosset. Retsforbundet vil ikke være med til en sådan beskatning, men må afvise den, og jeg vil foreslå, at man søger at gennemføre, at bygningskatterne ikke bliver forhøjet.

Vi er jo principielt imod bygningskat. Når vi ikke helt har afvist forslaget herom med det samme, er det, fordi vi betragter bygningskatten, som det også blev sagt af det ærede medlem hr. Holger Eriksen, som en gammel skat, der er indgået i handel og omsætning. Men vi mener, at en beskatning af nye bygningsværdier er helt urimelig.

Når praktisk talt alle partier er enige om, at det bør være slut med at udvide beskatningen af bygninger, forstår jeg ikke, at vi ikke kan få det gennemført. Det⁷er vel nok ved at blive en noget konservativ

[Oluf Pedersen.]

forsamling, må man indrømme! Det er, ligesom venstre og de konservative ikke vil være med til at gennemføre noget, der er godt, uden at de skal have betaling derfor i form af en nedsættelse af grundskylden. Venstre og de konservative mener jo i og for sig selv, at en udvidet beskatning af bygningsværdierne er urimelig.

Hvis man havde fulgt det venstre-konservative forslag om at fikser grundskylden, ville resultatet være blevet, at der skulle være foretaget ca. 60 000-70 000 omvurderinger. Ud fra fornuftensyn synes jeg det er det mest besynderlige forslag, der er kommet frem her. Det tjente intet andet formål end at gøre det så besværligt og omstændeligt som muligt. Det overraskede mig for så vidt, at de radikale forvirrede venstre og de konservative lidt ved ligesom at stille i udsigt, at de måske kunne tænke sig at gå ind i forhandlinger om dette forslag, men det kan kun glæde mig, at det dog trods alt ikke blev til noget.

Man kan godt spørge: hvorfor er nu venstre og de konservative så bange for, at der skal ske en adskillelse i beskatningen til henholdsvis en beskatning af de samfundsskabte jordværdier og en beskatning af de arbejdsskabte bygningsværdier? For enhver, der kender det mindste til spørgsmålet, må det da være ligetil, at man først og fremmest inddrager de samfundsskabte værdier til det fælles samfund. Det må da være den naturlige indtægt. Men det er venstre og konservative bange for. De klynger sig til en antagelse om, at hvis man går hen og prøver at øve ret på dette område, vil det føre med sig, at alle særettigheder forsvinder. Det er i og for sig — det skal jeg indrømme — også meningen med det, og jeg kan ikke finde anden forklaring, end at venstre og de konservative er bange for, at det skal føre andre goder med sig, hvis de kommer til at gøre noget godt nu.

Jeg glæder mig over, at regeringen stod fast på, at man af grundværdistigningen skulle svare den samme procent som før. Det forslag, der var fremsat vedrørende beskatningen af grundværdistigningen, var heller ikke særlig stærkt. Jeg forstod nok, at det ærede medlem hr. Alfred Jensen følte sig rystet som hørende til de mere

besiddende, og dem kan det selvfølgelig også være strengt for. Det reelle er, at grundværdien er steget, men den er ikke steget mere, end pengenes værdi er faldet. Reelt er det aldrig én øre mere, de pågældende kommer til at betale.

Men så er der en ting, som jeg ikke kan lade være med at omtale, nemlig det forlig, der bagefter er kommet i stand mellem regeringen og de radikale, idet de radikale for at gå med til, at grundskyldpromillen til staten forbliver uforandret, har stillet visse krav. Det beklager jeg i allerhøjeste grad. I Roskilde Tidende for i går står der, at medens venstre og de konservative indtog de korslagte armes politik, har de radikale lavet en genistreg for at få lettet byrderne på jorden. Det er jo godt leveret! Man har tvunget regeringen til at lette sygehusudgifterne, for at amtsgrundskylden kan nedsættes, og til at give tilskud til vejudgifterne, for at disse kan lattes og grundskylden sættes ned. Det vil sige, at de 12-13 mill. kr., der skulle indkomme i grundskyld til staten, og som man kunne have brugt til nedsættelse af skatterne på arbejde og forbrug, har det radikale venstre soldet op, og der bliver i stedet en merudgift for staten, der er ca. 3 gange så stor som det nævnte beløb. Disse penge skal man så ud og hente i form af skat på arbejde og forbrug; det er den eneste vej, der findes.

Jeg beklager, at man har båret sig sådan ad. Jeg synes, det er helt urimeligt, at staten skal betale hele stigningen i sygehusudgifterne, som i løbet af et år er gået op fra 150 til 173 mill. kr. For mig bekræfter det rigtigheden af, hvad det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen har gjort gældende her i tinget, nemlig at det, at staten refunderer sygehusudgifterne, medfører, at disse bliver meget større, end de ellers ville være blevet. Jeg tror, der er noget rigtigt i, at de, der bevilger pengene, også skal skaffe dækning for dem. Jeg synes, det er forkert, at man dækker hele stigningen i sygehusudgifterne gennem statstilskuddet; det er en fejl, som man nok kommer til at rette.

For øvrigt er jeg rystet over, at man nu er oppe på et tilskud fra staten til sygehusudgifterne på 173 mill. kr. om året; det er en stigning på 15 pct. i løbet af ét år. Hvad er meningen? Er der da ingen grænser for, hvor mange penge man har at rutte med?

[Oluf Pedersen.]

Hvis man i stedet for havde lettet udskrivningen på arbejde og forbrug med de 30-40 mill. kr., ville man have haft mulighed for at sænke pristallet og driftsudgifterne, mens man ved denne lettelse antagelig vil få prisen på jord til at stige endnu mere. Den sidste statistik, der foreligger for landbrugs-ejendomme, viser, at priserne aldrig har været så høje som nu. Når man letter skatterne på jorden, kommer køberen til at betale mere, så får han højere renter at svare. Samtidig bevirker skatteforhøjelser, at der falder øget skattebyrde på de unge. Vi er kommet ind på fuldstændig at mishandle dansk ungdom. De gamle, der trækker sig tilbage, skal have stigningen i bygningsværdien og i de samfundsskabte værdier, og nu er man yderligere blevet enig om, at de, når de fratræder, også skal have folkepension. Alt skal de gamle have, mens man ikke tænker på, hvordan det går de unge, som nu skal overtage og drive virksomheden. Jeg synes, de bliver mishandlet, og det er beklageligt, at man ikke kan se, at hele vort skattesystem er ved at udvikle sig til en byrde for produktionen, der kan gøre denne urentabel, hvad der ville være til ulykke for os alle sammen. Det er besynderligt, at man ikke kan nøjes med en gave på et par milliarder i grundværdistigning siden 1950, men nu yderligere vil give antagelig en halv milliard. Det er sørgeligt, at man går den vej.

Jeg kan godt forstå, at man taler om at give en lettelse. Men at give de unge en lettelse med det resultat, at de i virkeligheden kommer til at tilbagebetale den flere gange, er dog helt falsk. Og det bliver resultatet af den lovgivning, man har ført på så mange områder, og som man nu vil fortsætte.

Lad mig så til sidst sige, at vi tiltræder forslaget om den sædvanlige promille af den grundskyldstigning, der finder sted, og forslaget om fikseringen. Vi kan selvfølgelig også tiltræde, at man begrænser bygnings-skatternes vækst i amts- og sognekommunerne, men vil som sagt stille forslag om, at der overhovedet ingen stigning sker her. Jeg henstiller imidlertid, at man i stedet for at give disse lettelser, som ganske vist ikke nævnes i forslaget, men som efter den fremstilling, det radikale venstre har givet

— det fremgik også af Roskilde Tidende — er følgen af et indgået forlig, letter skatterne på arbejde og forbrug. Der er nok at tage fat på. Man kunne for eksempel afskaffe tøjsskatten. Det var rart at få begyndt på afviklingen af den i stedet for at begynde at uddele penge, som man vil gøre det her.

Jeg har også hørt så meget om, at man skulle spare til folkepensionen, men der er ikke blevet sparet hverken på civile eller militære udgifter. Så vidt jeg kan se, går det den gale vej. Man må regne med, at vi får en øget skatteudskrivning på 1/2 milliard i det kommende år, hvis der ikke sker en ændring dels i systemet, dels med hensyn til de løfter, man giver.

Vi stemmer for grundskylden, men afviser forslaget om, at denne retsmoralske fællesindtægt skal ødsles bort, således som regeringen og de radikale er blevet enige om, eller således som de radikale har truet regeringen til, kan man måske sige. Når pengenes værdi falder, er det ligetil, at ejendomsværdierne stiger, og det er naturligt, at når kronen bliver mindre, skal der svares et større antal. I alt fald må det gælde for den samfundsskabte jordværdi. Men man burde efter min mening ikke misbruge en god lov til en yderligere beskatning af den arbejdende befolkning.

Finansministeren (Kampmann): Må jeg først på indenrigsministerens og egne vegne takke for tilslutningen til de to lovforslag, som indeholder bestemmelser, der på mange punkter svarer til de lovforslag, vi fremsatte i efteråret. Det kan kun glæde mig, at der, selv om vi har pillet enkelte af bestemmelserne fra tidligere forslag ud til vedtagelse nu, har været så stor tilslutning.

Jeg forstod på de ærede ordførere for partierne venstre og de konservative, at man også var villig til at forhandle om forslagene, og det glæder mig. Under de samråd, der har været i det udvalg, der er nedsat om ejendomsbeskatningen til kommunerne og staten, har det ikke været så let at nå frem til et resultat; derfor glæder det mig, at der nu, da forslagene bliver fremsat her i tinget, er ligesom større forhandlingsmuligheder. Jeg vil dog med det samme gerne gøre opmærksom på, at forhandlingerne må foregå ret hurtigt, da kommunernes og for den sags skyld også statens

[Finansministeren.]

administration snart må have besked om, hvordan ejendomsskatterne skal beregnes for det kommende år.

Det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen mente, at det havde taget sin tid i udvalget, fordi der bl. a. havde været en del tøven fra det radikale parti. Jeg synes, det ærede medlem tillægger det radikale parti lidt for stor magt i udvalgsarbejdet. Der har jo ikke på noget tidspunkt været lukket af for, at de øvrige partier i udvalget har kunnet forhandle om løsningen, og jeg synes nok, man må sige, at venstre og de konservative også har vaklet lidt i denne sag. Det begyndte med, at de fremsatte et forslag til folketingsbeslutning — som det ærede medlem selv gjorde opmærksom på — den 19. oktober sidste år, omhandlende en række af de spørgsmål, som er nævnt i disse lovforslag, og en række af de spørgsmål, som det radikale venstre fremsatte ønske om at få behandlet i det udvalg, som er nedsat; men det havde venstre og de konservative ikke lyst til. Derimod fandt man på noget helt nyt, nemlig at man ikke skulle anvende den nye ejendomsskyldvurdering, men lade den gamle have virkning et år endnu, og det ærede medlem ved godt, at det var dette standpunkt, der forsinkede forhandlingerne; det var ikke muligt i udvalget at komme længere med arbejdet, så længe man stod fast på dette standpunkt.

Jeg spurgte da, om vi ikke kunne prøve at forhandle os til rette om fradrag under den forudsætning, at man anvendte den nye vurdering — og det lykkedes i nogen grad. Som det ærede medlem gav udtryk for, nåede vi frem til visse fradragsbeløb; men så viste det sig, at venstre og de konservative alligevel til slut gik tilbage til det standpunkt, at den gamle vurdering skulle anvendes.

Jeg synes derfor, at hvis der skal tales om, hvem der har forsinket udvalgsarbejdet, kan man måske sige, at der er mange, der bærer ansvaret for forsinkelsen; men oppositionen kan ikke helt frakende sig et ansvar.

Også på et andet punkt satte man ind, idet man sagde, at hvis vi skulle anvende den nye vurdering, var man imod, at der opkrævedes 6 promille i grundskyld til staten og til den fælleskommunale udligningsfond — til trods for at man efter den sidste

vurdering gjorde det, uden at der var nogen diskussion derom.

Der er også et andet spørgsmål, man i dag har været inde på — måske ikke så meget partiet venstre, men til min store forundring det ærede medlem hr. Alfred Jensen, der gjorde meget ud af denne sag. Det drejer sig om, at staten som følge af den højere grundværdi får en merindtægt på 12-13 mill. kr. Som man vil vide, er der tale om en lille million vurderinger, og det vil altså sige, at det pr. vurdering i gennemsnit vel bliver en 15 kr. om året. Jeg er klar over, at nogle kommer af med noget mere, men så må der også være andre — og det er uhyre mange små ejendomme — som kommer af med meget mindre. Nu vil det ærede medlem hr. Alfred Jensen puste dette, at folk skal betale 5 eller 10 kr. mere om året i statsgrundskyld, op til at være en voldsom byrde, der skulle få dem til at forlade deres ejendom. Det kan jeg ikke give det ærede medlem ret i; og at vi af den grund skulle forlade princippet om, at folk skal betale den grundskyld, som én gang er fastlagt, kan jeg heller ikke gå med til.

Det er i det hele taget en misforståelse at tro, at den nye ejendomsskyldvurdering sætter skatterne til sognekommunerne og amtskommunerne i vejret. Det, der bestemmer skatteudskrivningens omfang i sognekommuner og amtskommuner, er skattebehovet i disse kommuner og ikke den højere vurdering. Den højere vurdering medfører, at promillerne bliver lavere, end de ellers ville have været, og derfor er det en urimelighed ikke at anvende den nye vurdering, som nu er gennemført.

Jeg forstår imidlertid, at det konservative parti og partiet venstre nu gerne vil forhandle om lovforslagene. Jeg forstår, at man kunne tænke sig at slutte op omkring fikseringen af bygningsskylden til staten og udligningsfonden samt til bykommunerne, og det kan kun glæde mig, at denne tankegang har vundet øget tilslutning i den tid, der er gået.

Jeg forstod på det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup), at det ærede medlem kunne tænke sig, at bygningsskylden også skulle fikseres i det, der kaldes borgmesterkommunerne, altså Københavns omegnskommuner. Jeg har selv overvejet den tanke,

[Finansministeren.]

om man kunne foretage en fiksering af bygningsskylden i omegnskommunerne i det hele taget, for det er sikkert lidt svært at gennemføre det for Københavns omegnskommuner alene, selv om jeg indrømmer, at det er lettere at afgrænse, hvad der skal med, hvis man kun tager borgmesterkommunerne, men der kunne måske være det samme ønske i Århus' forstæder. Det vanskelige ved denne tankes gennemførelse — derfor er vi ikke kommet længere med den, og jeg tror heller ikke, vi kan komme længere i denne omgang — er, at i omegnskommunerne anvendes udskrivningsforholdet, og jeg tror, det ville volde store vanskeligheder, hvis vi også skulle til at begynde at ændre de bestemmelser, der er gældende for udskrivningsforholdet. Men jeg vil sige til det ærede medlem, at havde man taget denne tanke op i tide og ikke siddet og ventet på den nye ejendomsskyldvurderings resultat, men var begyndt på forhandlingerne i november, da jeg kom med mit lovforslag, havde der måske været en mulighed; at vi nu i løbet af eftermiddagen skulle kunne lave en så gennemgribende ændring på dette område, tvivler jeg på, men jeg er altså ikke uenig med det ærede medlem i, at der kunne være grund til at gøre det, og jeg ser meget gerne, at vi forhandler videre — så kan vi måske gøre det næste år.

Det ærede medlem hr. Skytte var inde på, at det samtidig med gennemførelsen af ændringer i ejendomsbeskatningen ville være rimeligt også at se på de tilskud, der fra statens side ydes særlig til amtskommunerne. Det er jo ingen nyhed for tinget, at der i det udvalg, som er nedsat angående sygehusudgifterne, nu er opnået enighed om, at staten skal yde større tilskud, målt i kroner — så vidt jeg kan skønne, vil statens tilskud nemlig blive omkring, måske en lille smule over, 60 pct. Jeg vil i denne forbindelse gerne sige til det ærede medlem hr. Oluf Pedersen, at der ikke er tale om, at staten betaler hele stigningen i sygehusudgifterne. Der er tale om, at staten stort set betaler samme andel i amtskommunernes sygehusudgifter som hidtil.

Allerede sidste år var der utilfredshed med, at amtskommunerne, og i øvrigt også de andre kommuner, først hen i maj måned

fik besked om, hvilken refusion de skulle have til dækning af vejudgifterne, og derfor er det rigtigt — som der blev givet udtryk for her fra talerstolen — at vi overvejer allerede på nuværende tidspunkt at tage dette spørgsmål op med finansudvalget. Sidste år blev der ydet et tilskud på 128 mill. kr. Der må finde en forhøjelse sted af dette tilskud på grund af prisstigningerne; der kan også være nogen grund til at se, om udgifterne er steget særlig stærkt i enkelte kommunegrupper, og jeg vil tro, at vi når frem til et forslag, der skulle medføre en tilskudsforøgelse på omkring 10 pct.

Da vi diskuterede disse ting i efteråret, drøftede vi, om man skulle imødegå ejendomsskyldvurderingens indvirkning på andre lovgivningsområder; her har særlig været nævnt to områder, som jo også blev nævnt i det forslag til folketingsbeslutning, som partierne venstre og de konservative har fremsat, nemlig formueskatten og de formuegrænser, der er gældende inden for sygekasselovgivningen. Jeg kan herom udtale, at socialministeren vil træffe sådanne forholdsregler, at ingen skal blive slettet af sygekassen som følge af den højere ejendomsskyldvurdering og deraf følgende højere formueansættelse. Det er det første, der kan gøres. Dernæst skal der senere, efter forhandling i sygekassenævnet, udstedes et cirkulære, der fastsætter de endelige grænser.

Endelig udtalte jeg allerede under drøftelsen af forslaget til folketingsbeslutning, som jeg flere gange har nævnt, at vi også fra regeringens side anser det for rimeligt, at grænsen for formueskattepligtens indtræden sættes i vejret som følge af ejendomsskyldvurderingen; jeg vil tro, at efterhånden som resultaterne af vurderingerne når frem, vil det kunne skønnes, at hvis den grænse, der i dag er 30 000 kr., sættes op til omkring 50 000 kr., vil man opnå, at ingen bliver inddraget under formuebeskatningen som følge af ejendomsskyldvurderingen.

Jeg takker for den efter mit skøn særdeles milde behandling af disse lovforslag og for den behandlingsvilje, der her er lagt for dagen. Jeg håber, det kan medføre, at vi hurtigt kan blive færdige med disse lovforslag, så at kommunerne og staten kan komme i gang med beregningen af ejendomsskatterne.

Holger Eriksen: Også jeg er forbavset over det ærede medlem hr. Alfred Jensens betænkelighed ved den forøgelse af grundskatten, der sker som følge af den nye vurdering. Det ærede medlem udtalte noget i retning af, at man for de små parcelhusejeres vedkommende måske ligefrem beskattede dem væk fra deres ejendomme. En sådan udtalelse må formodentlig bero på, at det ærede medlem ikke har haft tid til at sætte sig ind i, hvilke summer der her er tale om. Tager vi en mand, der ejer et parcelhus med en grundværdi på 5 000 kr. — og det er slet ikke noget lavt tal, når man holder sig uden for København og Københavns omegn — og der er en stigning på 10 pct. eller 500 kr., en stigningsprocent, som er nogenlunde almindelig f. eks. for Århus' vedkommende, vil det sige, at denne mand fremtidig vil komme af med 3 kr. mere årlig end hidtil.

Jeg tvivler nu på, at der er ret mange, der kommer til at gå fra hus og hjem, fordi de skal udrede 3 kr. mere om året. Går vi op til en villagrund på 10 000 kr. — hvilket i virkeligheden for provinsbyerne, for Århus f. eks., er et stort beløb; der er altså her tale om en temmelig værdifuld villa — og tænker vi os, at den stiger med 25 pct., vil vedkommende ejer komme af med 15 kr. mere om året. Jeg tror, at disse tal, sammenholdt med, hvad den højtærede finansminister oplyste, vil vise, hvor langt man er borte fra virkeligheden, når man fabler om, at vi ved en sådan lovgivning ligefrem tvinger folk til at sælge deres hus og søge lejlighed.

Så vil jeg i øvrigt gerne sætte en streg under det, som det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen udtalte med hensyn til kompensation for de 13 mill. kr., som han helst så man ikke fik ind i grundskyld. Det ærede medlem henviste dér til, at man kunne tage pengene hos dem, der har modtaget statslån. Jeg anerkender fuldt og helt, at man har en juridisk ret til at sætte denne statslånsrente i vejret; derimod tvivler jeg meget på, at man har den moralske ret, for de allerfleste af dem, der har modtaget disse lån, har simpelt hen modtaget dem i tillid til, at den rente, der var lovet dem, også ville være gældende for de kommende 20 år. Men lad det nu være; i hvert fald finder jeg det ganske besynderligt, at man kunne

tænke sig, at disse mennesker skulle betale, for at grundbesidderne til gengæld kunne slippe for at betale den smule mere, der her er tale om. Jeg har allerede gjort opmærksom på, hvor lidt det drejer sig om for den enkelte villaejer.

Hvem er det så, der kommer af med de 13 mill. kr.? Det bliver naturligvis grundspekulanterne, som ligger med de store grundarealer og venter på en højere pris. Det bliver også ejerne af de store landbrugs-ejendomme, hvis forrentningsprocent jo ligger betydelig højere end husmandsbrugenes forrentningsprocent. For at fritage i det væsentlige disse to grupper af medborgere for at betale en smule mere i grundskyld skulle man altså vælte byrden over på statslånsmodtagerne. Hvis det er en mand med en temmelig almindelig villa, er det højst sandsynligt, at han har et statslån på ca. 30 000 kr., og sætter man renten op med 1 pct., hvad man normalt taler om, vil det altså sige, at vedkommende skulle af med 300 kr. mere om året. Noget sådant, det tør jeg sige, kan på en meget forstyrrende måde gribe ind i en mands økonomi og måske medføre, at han bliver nødt til at sælge sit hus. Det betyder noget helt andet end de småbeløb, der er tale om på det andet område.

Thorkil Kristensen: Jeg havde ikke tænkt mig, at jeg skulle have ordet igen, men det ærede medlem hr. Holger Eriksen gjorde en bemærkning, som jeg bliver nødt til at kommentere. Bemærkningen drejede sig om det, jeg havde sagt om kompensation gennem en forhøjelse af statslånsrenten, altså en nedsættelse af statens rentetilskud til de gamle boligstøttelån. Det var jo det krav, jeg rejste under martsforhandlingerne i 1955. Den 24. marts 1955 svarede den højtærede finansminister imødekommende herpå i salen. Jeg har ikke i den korte tid, jeg har haft til rådighed, kunnet finde udtalelsen i Folketingstidende, men det ærede medlem kan jo selv finde den.

Den højtærede finansminister udtalte dengang, at han skønnede, at han derved ville kunne spare en halv snes millioner kroner om året, altså ved en formindskelse af statens rentetilskud, hvilket kunne synes rimeligt, da lejen for andre gamle lejligheder forhøjedes. Dette har den højtærede finansminister

[Thor kil Kristensen.]

senere fulgt op ved at tage en forhøjelse af disse ydelser med i sit spareforslag i finansudvalget i sommer, idet ganske vist den højtærede finansminister dér ændrede det derhen, at man i større eller mindre omfang skulle lade det være afdragene, der blev forhøjet.

Jeg begynder nu bedre at forstå, hvorfor der ikke er kommet mere ud af dette forslag, som den højtærede finansminister altså gav mig et imødekomende svar på for næsten to år siden. Forklaringen må jo være den, at der er kræfter i det socialdemokratiske parti, der har forhindret den højtærede finansminister i at opfylde det tilsagn, han i virkeligheden gav mig. Jeg forstår, at det ærede medlem hr. Holger Eriksen hører til disse kræfter, og jeg må komplimentere ham for den styrke, han har, men jeg havde hellere set, at det var blevet den højtærede finansminister, der havde kunnet sætte sine synspunkter igennem i det socialdemokratiske parti. Det havde været sagligt set rigtigere.

Alfred Jensen: Såvel finansministeren som det ærede medlem hr. Holger Eriksen forsøgte at bagatellisere de stigende byrder for ejere af små huse. Her hænger de sig begge i den forøgede indtægt for staten af grundskylden og finder ud af, at det kan ikke dreje sig om så meget for den enkelte. Jeg gjorde udtrykkelig opmærksom på, at dette måtte ses i forbindelse også med andre virkninger af den forhøjede vurdering. Jeg gjorde opmærksom på, at det for mange også virkede ind på selve indkomsten og den personlige skatteydelse.

Jeg skal gerne indrømme, at 15 kr. i almindelighed ikke vælter nogen husholdning eller vipper en mand af pinden, men 15 kr. kan dog også være penge for folk, og man skal ikke se bort fra, at mange har i forvejen en så ansپændt økonomi, at det betyder en alt for stor byrde for dem. Men dertil kommer, hvad der er mere væsentligt, at det er ikke alene de 15 kr. — for så vidt det drejer sig om dette beløb — der her er tale om; det drejer sig også om forøgede byrder på andre områder. Sygekassekontingentet stiger, også det er en byrde, og der bliver formentlig ligeledes stigende kontin-

genter til arbejdsløhedskasserne. Også det kan stilles op som en ringe forhøjelse og sådan fremdeles. Jeg er nødt til at tage det på den måde, fordi disse ting hænger sammen. Der er her tale om et led i en kæde af forhøjelser, som rammer den enkelte. Hvis man tager hver enkelt post for sig, er det måske ikke så meget, men når den samlede byrde kommer, virker det stærkere.

Det, jeg imidlertid talte for, var i og for sig ikke, at man ikke skulle kræve pengene op. Jeg har ikke noget imod at indrømme, at de pågældende kommer ikke af med en rød øre for meget, således som det ærede medlem hr. Oluf Pedersen sagde. Nej, det, jeg talte for, var, at det provenu, man fik ind her, burde bruges til lettelse af forbrugsafgifterne, og jeg kan slet ikke forstå, at det støder på modstand hos det ærede medlem hr. Oluf Pedersen, der jo holdt en længere tale om, at man skulle lette beskatningen på arbejde og forbrug.

Ja men nu er der en mulighed, da man får 12-13 mill. kr. mere ind. Finansministeren gjorde opmærksom på, at i kommunerne klarer man problemet ved at foretage en anden fordeling af skattebyrden, for så vidt man vil have det. Var det så ikke rimeligt, om man her, hvor der kommer 12-13 mill. kr. mere ind end ellers, foretager en nedsættelse af forbrugsafgifterne? For det kan jo ikke være meningen, at man skal blive ved med at opkræve den ene skat efter den anden, bare for at staten kan få så mange indtægter som muligt, for at overskuddet kan blive så stort som muligt. Er der ikke nogen som helst realitet i talen om, at grundskylden skulle betyde en skattereform? Ja, jeg har troet på det, men jeg må erkende, at jeg har frygtet for, at hvis man gik over til fuld grundskyld, betød det ikke en skattereform. Derfor tog jeg det forbehold, jeg gjorde, i grundskyldskommissionen. Jeg sagde, vi er tilhængere af grundskyld, men vi må forlange, at den ikke betyder nye skatter. Nu drejer det sig her om 12-13 mill. kr., og jeg ved godt, at det for en finansminister ikke spiller så stor en rolle, men de 12-13 mill. kr. er dog penge, der tages fra befolkningen, og dette beløb kunne bruges til lettelse i forbrugsafgifterne. Jeg forstår, at regeringen ikke er villig til det. Forleden dag vedtog man at forhøje

[Alfred Jensen.]

portoen med 10 mill. kr., og så er det klart, at disse 12-13 mill. kr. vil man heller ikke slippe. Men tanken med grundskylden var, at man så kunne opnå lettelse på andre områder. Det er det, jeg har talt for, og jeg håber, man vil tage tanken op i udvalget, enten det nu bliver mellem første og anden behandling, eller det bliver senere.

Oluf Pedersen: Der kan være grund til under denne forhandling at sige, at der gennem hele efteråret har fundet en agitation sted med hensyn til ejendomsvurderingen, som har nærmet sig det rene hysteri. Den har været ført an her på Sjælland af De samvirkende sjællandske Landboforeninger, som har haft en mand til at rejse rundt og fortælle, at jord var ingenting værd. Han rejste rundt og opfordrede vurderingsmændene til ikke at rette sig efter loven og sagde, at den fortolkning af reglerne, som var blevet givet i folketinget af det udvalg, der var nedsat, slet ikke var rigtig; han var meget, meget klogere — altså hele dette hykleri!

Der har også andetsteds, i Ringkøbing amt, været protesteret, men det karakteristiske for protesten i Ringkøbing amt, hvor både landbo- og husmandsforeningerne stod sammen, var, at det kun var en protest imod bygningskatten. De lovforslag, regeringen her har fremsat, imødekommer altså fuldt og helt de protester, der har været rejst af husmandsforeningerne — det vil jeg gerne understrege.

Det er åbenbart ikke gået helt op for det ærede medlem hr. Alfred Jensen, hvad disse lovforslag betyder; det er ingen grundskyldsreform, ærede medlem, slet ikke. Vi har måttet udskyde reformen på grund af den modstand, den har mødt hos de radikale. Dette er ingen reform, det er blot et forslag om, at man skal fortsætte med at opkræve den nuværende promille, og da pengene er blevet mindre værd, er det klart, at der kun bliver disse 12-13 mill. kr. til nedsættelse. Jeg har ønsket, at de blev brugt til nedsættelse af skatter på arbejde og forbrug, men det har de radikale ødelagt, idet man på anden vis har soldet pengene op.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Holger Eriksen: Jeg tillader mig at foreslå, at de to lovforslag henvises til det udvalg, som tinget har nedsat angående forslag til lov om ændring i lov nr. 179 af 23. juni 1956 om vurdering af landets faste ejendomme og forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger i anledning af 11. almindelige vurdering.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Ragnild Andersen, Alfred Jensen og Aksel Larsen har meddelt mig, at de ønsker her i tinget mundtligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om folkeforsikring (om fremrykning til 1. april 1957 af udbetaling af forhøjelser af den indtægtsbestemte folkepension).

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 13. februar, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om tillæg til statshusmandsloven. (Om auktionsindkaldelser, typeplaner, ejerskifter, lån til el- og vandforsyning m. m.).

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om statens istjeneste.

Mødet hævet kl. 15⁵⁰.

58. møde.

Onsdag den 13. februar kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårds dato meddeler finansministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om skat til staten af indkomst, formue og kapitalvinding.

I skrivelse af samme dato meddeler socialministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om børnetilskud m. v.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov nr. 179 af 23. juni 1956 om vurdering af landets faste ejendomme og forslag til folketingsbeslutning om foranstaltninger i anledning af 11. almindelige vurdering har afgivet betænkning over de til udvalget henviste forslag til lov om fiksering af ejendomsskyld til staten og forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter. Eksemplarer er omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om skat til staten af indkomst, formue og kapitalvinding. Samtidig fremsætter socialministeren forslag til lov om børnetilskud (sp. 2573).

Begge disse lovforslag har i praktisk taget samme skikkelse været fremsat her i tinget i de tre foregående samlinger som led i det komplekse af lovforslag, hvori regeringen har samlet sine planer om en skatte- og udgiftsreform.

I de sidste samlinger er der udført et meget betydeligt arbejde i de udvalg, der har behandlet reformforslagene, og som et foreløbigt resultat af dette arbejde er der bl. a. gennemført en ny lov om vurdering

af fast ejendom, en forenkling af reglerne om beregning af indkomst- og formueskat samt en lempelse af beskatningen af merindtægter — den såkaldte 30 pct.-regel.

Under udvalgsarbejdet har det vist sig, at det — trods en meget energisk indsats fra udvalgsmedlemmernes side — har været umuligt at foretage en samlet behandling af det meget store arbejdsstof, som skatte- og udgiftsreformen rummer. Det har været nødvendigt at gøre enkelte problemer eller grupper af problemer — navnlig vedrørende beskatningsreglerne — til genstand for en meget indgående drøftelse, medens andre spørgsmål — navnlig vedrørende den såkaldte byrdefordeling — har måttet udskydes til senere behandling.

I erkendelse heraf har regeringen ikke ment at burde genfremsætte alle reformforslagene på én gang. For at fremme udvalgsarbejdet har vi fundet det rigtigst foreløbig at fremsætte skattereformforslagene, således at fremsættelsen af byrdefordelingsforslagene udsættes, indtil udvalgene kan afse tid til at behandle disse forslag.

Tidligere i denne samling er der således fremsat forslag om reform af ejendomsbeskatningen til staten og til kommunerne samt om indkomstskatten til kommunerne. Også de forslag, der fremsættes i dag, vedrører alene beskatningsspørgsmål, nemlig beskatningen til staten af personer og selskaber m. v. samt børnetilskuddene, der nøje hænger sammen med indkomstbeskatningen af personer. Under hensyn til den nære forbindelse mellem indkomstbeskatningen til staten og til kommunerne vil det være naturligt, at de nu fremsatte forslag behandles sammen med kommuneskatteforslaget.

Forslaget til ny statsskattelov og forslaget om børnetilskud er i alt væsentligt i overensstemmelse med de tilsvarende lovforslag fra tidligere samlinger. Der er således ikke foretaget ændringer i de foreslåede fradragsbeløb, skatteskalaer og skatteprocenter, ligesom de foreslåede børnetilskudsbeløb, der skal erstatte de gældende